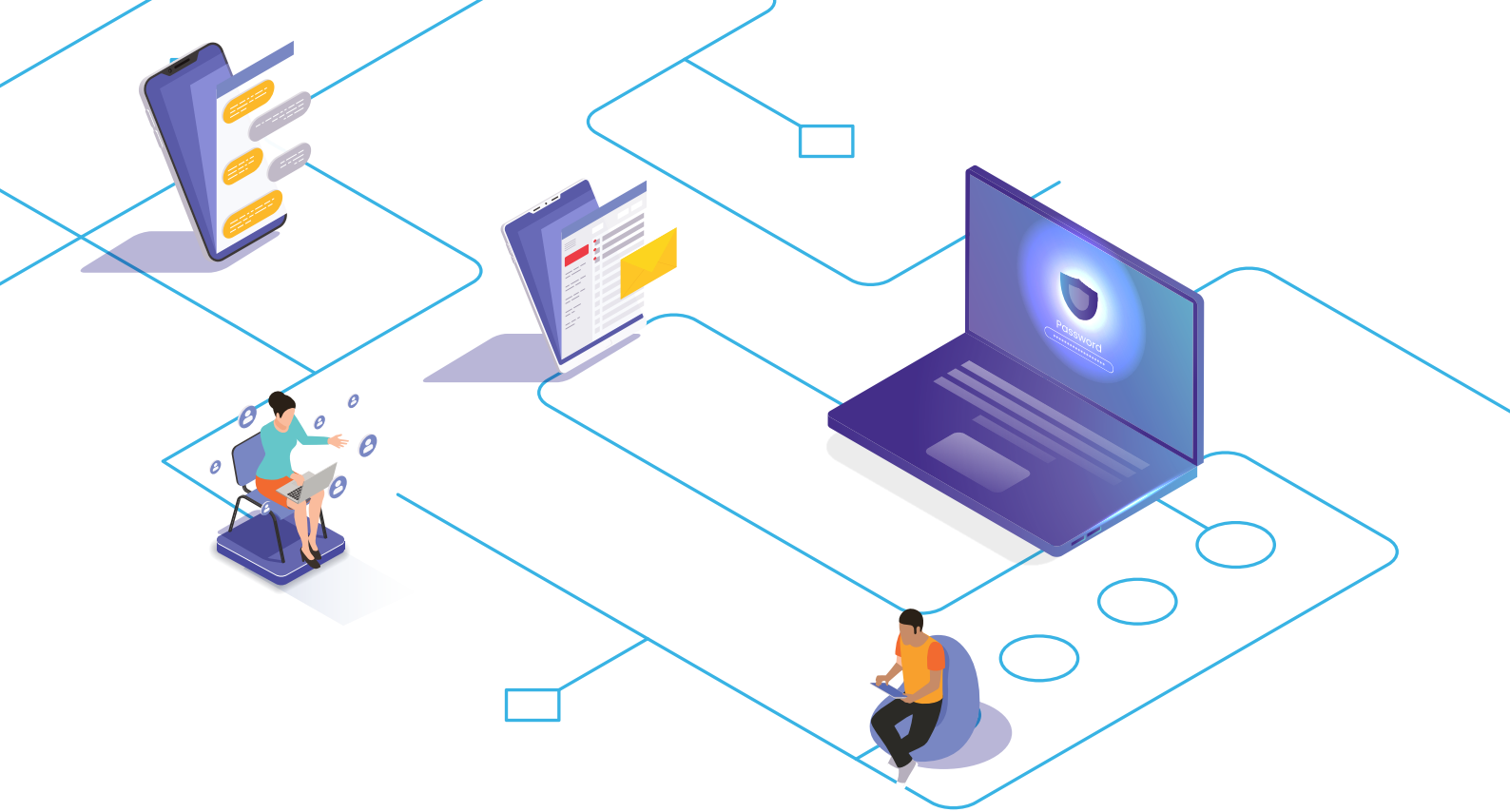

BESCHERMING VAN DE DIGITALE RECHTEN VAN PERSONEN

SAMENVATTING

The executive summary published here has been automatically translated from English. The EDPB does not guarantee the accuracy of the translation. Please refer to the official text in its English version in case of doubt

INLEIDING

In 2023 zette het EDPB de belangrijke gemeenschappelijke interpretatie van de wetgeving inzake gegevensbescherming en van de belangrijkste rechtsbeginselen die het digitale landschap vormen voort. Ook heeft het Comité een reeks initiatieven genomen om de samenwerking op het gebied van handhaving te stimuleren, belangrijke adviezen over wetsontwerpen aangenomen en een gids voor kleine bedrijven gepubliceerd. In mei 2023 werd Anu Talus voor vijf jaar verkozen tot voorzitter van het EDPB, als opvolger van Andrea Jelinek, die voorzitter was van 2018 tot 2023.

Het Europees Comité voor gegevensbescherming (EDPB) is een onafhankelijk Europees orgaan dat is opgericht bij de inwerkingtreding van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en tot taak heeft te zorgen voor de coherente toepassing

van de regels voor gegevensbescherming in de hele Europese Economische Ruimte (EER).

Het EDPB bestaat uit de hoofden van de EU-gegevensbeschermingsautoriteiten en de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS). Ook de gegevensbeschermingsautoriteiten van de EER-landen (IJsland, Liechtenstein en Noorwegen) zijn lid van het EDPB, maar zij beschikken niet over stemrecht. De Europese Commissie en — wat betreft AVG-aangelegenheden — de Toezichthoudende Autoriteit van de Europese Vrijhandelsassociatie hebben het recht deel te nemen aan de activiteiten en vergaderingen van het EDPB. Het EDPB is gevestigd in Brussel.

Het EDPB heeft een [secretariaat](#), dat wordt verzorgd door de EDPS. De voorwaarden voor de samenwerking tussen het EDPB en de EDPS zijn in een [memorandum van overeenstemming](#) opgenomen.

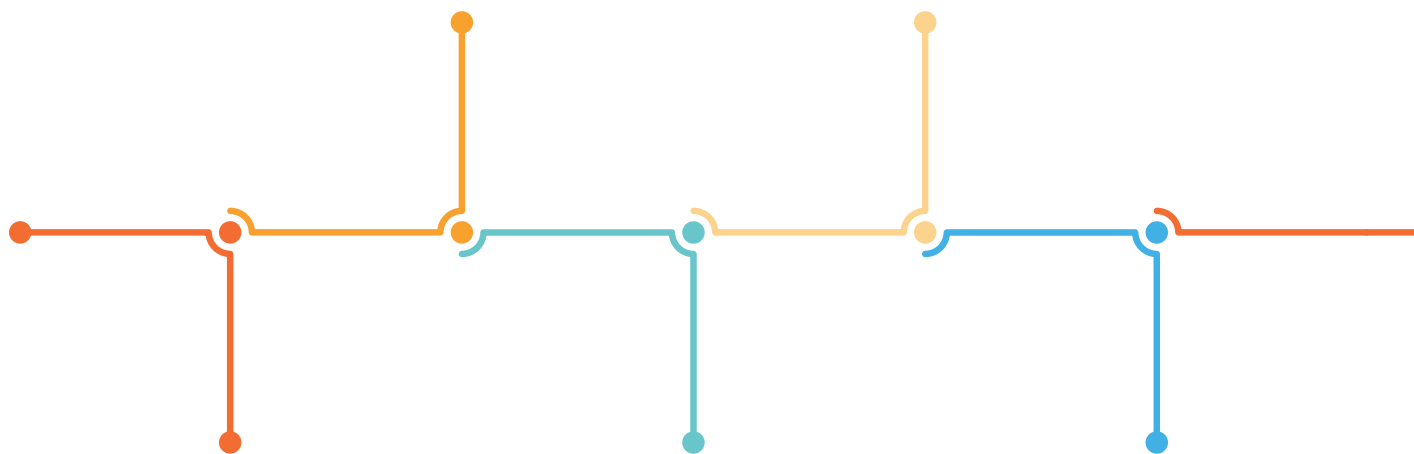
HOOGTEPUNTEN 2023

15 MAART

Lancering van de gecoördineerde handhavingsactie 2023 met de nadruk op de aanwijzing en de positie van functionarissen voor gegevensbescherming

22 MEI

Boete van 1,2 miljard EUR aan Meta Ireland Limited, opgelegd door de Ierse gegevensbeschermingsautoriteit naar aanleiding van het bindend besluit 1/2023 van het EDPB

28 FEBRUARI

Advies 5/2023 over het ontwerpadequaateitsbesluit betreffende het EU-VS-kader voor gegevensbescherming

27 APRIL

Publicatie van de EDPB-gids voor gegevensbescherming voor kleine bedrijven

25 MEI

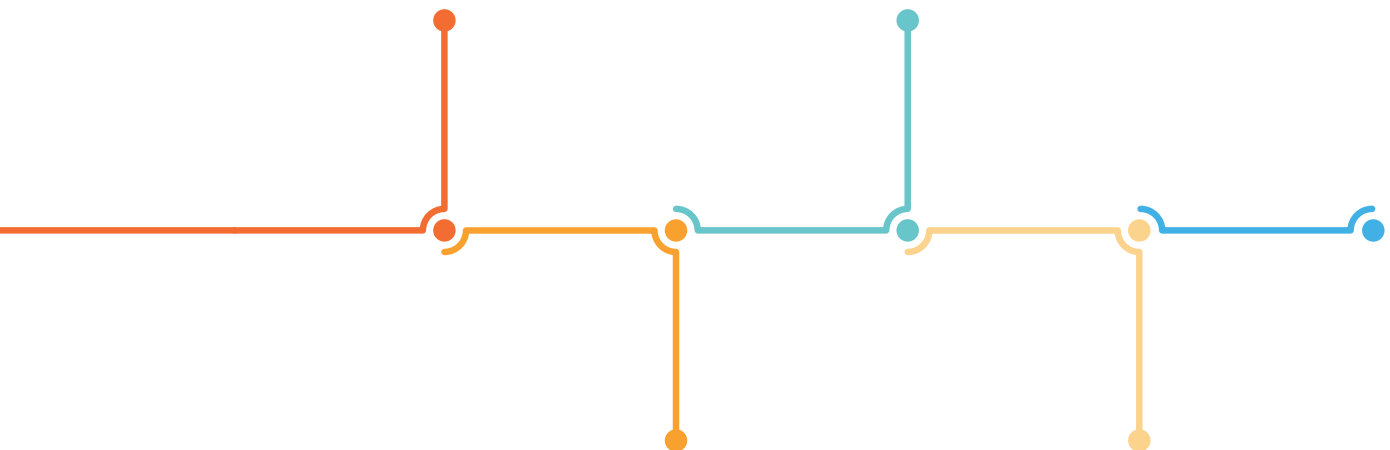
Verkiezing van Anu Talus tot nieuwe voorzitter en Irene Loizidou Nikolaidou tot nieuwe vicevoorzitter

15 SEPTEMBER

Boete van 345 miljoen EUR aan TikTok Technology Limited, opgelegd door de Ierse gegevensbeschermingsautoriteit naar aanleiding van het bindend besluit 2/2023 van het EDPB

27 OKTOBER

Dringend bindend besluit 01/2023 waarin de Ierse gegevensbeschermingsautoriteit wordt opgedragen om binnen twee weken definitieve maatregelen te nemen tegen Meta Ireland Limited

19 SEPTEMBER

Gezamenlijk advies van het EDPB en de EDPS over een voorstel voor een verordening tot vastlegging van aanvullende procedureregels met betrekking tot de handhaving van de AVG

12-13 DECEMBER

Bijdrage aan het verslag van de Europese Commissie over de toepassing van de AVG op grond van artikel 97

1. HET SECRETARIAAT VAN HET EDPB

Het secretariaat van het EDPB ondersteunt het Comité bij het opstellen van bindende besluiten en bij de verdediging van het EDPB voor de rechter. Bovendien draagt het bij aan de voorbereiding van andere EDPB-documenten, zoals richtsnoeren en juridisch advies over nieuwe wetgevingsvoorstellen. Het verspreidt dit werk onder het publiek, zorgt voor de persrelaties van het EDPB en ondersteunt de voorzitter in haar rol van vertegenwoordiger van het Comité.

Een belangrijke bewustmakingsactie waarvoor het secretariaat van het EDPB in 2023 het voortouw nam, was de publicatie van de [gids voor gegevensbescherming voor kleine bedrijven](#). De gids is een belangrijk initiatief in de strategie voor 2021-2023 van het EDPB. Het doel is om kmo's praktische informatie te verstrekken over de naleving van de AVG in toegankelijke en gemakkelijk te begrijpen taal. De gids helpt kmo's bewust te maken van de AVG en beoogt de naleving ervan te vergemakkelijken via video's, stroomdiagrammen en praktische tips.

Het secretariaat van het EDPB ontwikkelt en beheert de IT-instrumenten van het EDPB, die worden gebruikt door ongeveer 1 500 personeelsleden van toezichthoudende autoriteiten van de EER. In 2023 heeft het secretariaat meer dan 360 bijeenkomsten van het EDPB georganiseerd, waarbij de leden de documenten van het EDPB voorbereiden die gericht zijn op een consistente toepassing van de wetgeving inzake gegevensbescherming in Europa.

Het secretariaat van het EDPB vervult nu ook de secretariaatstaken van het [gecoördineerd toezichtcomité](#), dat zorgt voor gecoördineerd toezicht op grootschalige IT-systemen en op EU-organen en -agentschappen. In 2023 werd deze activiteit uitgebreid tot het toezicht op het [Schengeninformatiesysteem](#), naast [Europol](#),

het EOM, Eurojust en het Informatiesysteem interne markt (IMI), die reeds onder de activiteiten van het EDPB vielen.

Naarmate de omvang en complexiteit van de taken van het EDPB aanzienlijk toenamen, is ook de rol van het secretariaat van het EDPB veranderd. Na de wijzigingen die begin 2023 zijn doorgevoerd, bestaat het secretariaat van het EDPB nu uit vijf sectoren. Deze structurele verbetering was noodzakelijk om de groeiende werkdruk van het EDPB aan te pakken.

2. EUROPEES COMITÉ VOOR GEGEVENSBESCHERMING - ACTIVITEITEN IN 2023

Het doel van het EDPB is om te zorgen voor een consistente toepassing en handhaving van de wetgeving inzake gegevensbescherming in de gehele Europese Economische Ruimte (EER).

Daartoe neemt het EDPB bindende besluiten om geschillen over de handhaving van de AVG op te lossen, geeft zij richtsnoeren uit om de naleving van de EU-wetgeving inzake gegevensbescherming te verduidelijken en te bevorderen, en stelt zij adviezen vast om de consistentie van de activiteiten van de gegevensbeschermingsautoriteiten te waarborgen of om de Europese Commissie te adviseren over alle kwesties in verband met de bescherming van persoonsgegevens.

In 2023 heeft het EDPB twee bindende besluiten en één dringend bindend besluit vastgesteld.

Daarnaast heeft het EDPB twee nieuwe richtsnoeren uitgebracht met als onderwerpen [artikel 37 van de richtlijn wetshandhaving](#) en over de [technische reikwijdte van artikel 5, lid 3, van de e-privacyrichtlijn](#).

Het EDPB heeft 37 consistentieadviezen uitgebracht (artikel 64 AVG), waarbij het secretariaat van het EDPB het voortouw heeft genomen bij de opstelling van 10 adviezen en een bijdrage heeft geleverd aan nog eens 14 adviezen. Deze adviezen hadden vooral betrekking op besluiten over bindende bedrijfsvoorschriften en ontwerpaccréditatievereisten van een certificeringsinstantie of een orgaan voor het toezicht op gedragscodes.

Het EDPB heeft samen met de EDPS ook twee wetgevingsadviezen aangenomen.

Het jaarverslag 2023 bevat een volledige lijst van alle richtsnoeren, consistentie- en wetgevingsdocumenten en behandelt sommige hiervan uitvoeriger.

2.1. BINDEnde BESLUITEN

Bindend besluit 1/2023 over het door de Ierse toezichthoudende autoriteit voorgelegde geschil over gegevensdoorgiften door Meta Platforms Ireland Limited voor haar Facebook-dienst (artikel 65 AVG)

In april 2023 heeft het EDPB een geschil over de gegevensoverdracht door Meta Platforms Ireland Limited (Meta IE) beslecht in zijn [bindend besluit 1/2023](#).

Na dit bindende besluit kreeg Meta IE een boete van 1,2 miljard EUR opgelegd door de Ierse gegevensbeschermingsautoriteit. Deze boete werd opgelegd vanwege de doorgifte van persoonsgegevens door Meta naar de VS op basis van standaardcontractbepalingen sinds 16 juli 2020. Bovendien werd Meta IE opgelegd zijn gegevensoverdrachten in overeenstemming te brengen met de AVG.

Bindend besluit 2/2023 over het door de Ierse toezichthoudende autoriteit voorgelegde geschil over TikTok Technology Limited (artikel 65 AVG)

In augustus 2023 heeft het EDPB een geschil opgelost over het ontwerpbesluit van de Ierse gegevensbeschermingsautoriteit over de verwerking van persoonsgegevens van gebruikers tussen 13 en 17 jaar door TikTok Technology Limited (TikTok IE). In dit [bindend besluit 2/2023](#) heeft het EDPB de praktijken inzake ontwerp van TikTok geanalyseerd in twee pop-upberichten die werden getoond aan kinderen van 13 tot 17 jaar: de pop-up om te registreren en de pop-up om filmpjes te posten. Uit de analyse bleek dat de keuzemogelijkheden in beide pop-ups niet op objectieve en neutrale wijze aan de gebruiker werden gepresenteerd.

Na het bindend besluit van het EDPB heeft de Ierse gegevensbeschermingsautoriteit een definitief besluit vastgesteld, waarin met name werd vastgesteld dat TikTok IE het beginsel van billijkheid van de AVG heeft geschonden bij de verwerking van persoonsgegevens van kinderen tussen de 13 en 17 jaar, en een berisping, een nalevingseis en een boete van 345 miljoen EUR opgelegd.

Dringend bindend besluit 01/2023 op verzoek van de Noorse toezichthoudende autoriteit betreffende het gelasten van definitieve maatregelen ten aanzien van Meta Platforms Ireland Ltd (artikel 66, lid 2, AVG)

Na het [dringend bindend besluit 01/2023](#) van het EDPB van 27 oktober 2023 heeft de Ierse gegevensbeschermingsautoriteit Meta IE een verbod opgelegd voor de verwerking van persoonsgegevens voor gedragsgerichte reclamedoeleinden op basis van een contract en een legitiem belang. Het dringende bindende besluit van het EDPB volgde op een verzoek van de Noorse gegevensbeschermingsautoriteit om definitieve

maatregelen te gelasten die in de hele EER van kracht zouden zijn.

2.2. ALGEMENE RICHTSNOEREN

In 2023 heeft het EDPB twee nieuwe richtsnoeren aangenomen en nog eens negen richtsnoeren na openbare raadpleging. In het jaarverslag 2023 worden twee opmerkelijke richtsnoeren uitvoeriger besproken.

Het EDPB heeft op 14 februari 2023, na openbare raadpleging, de [richtsnoeren 03/2022 over misleidende ontwerppatronen op socialemediaplatforms](#) aangenomen. Het doel ervan is praktische aanbevelingen en richtsnoeren op te stellen voor aanbieders van sociale media als beheerders van sociale media en voor ontwerpers en gebruikers van socialemediaplatforms, over de wijze waarop misleidende ontwerppatronen in socialemedia-interfaces kunnen worden beoordeeld en vermeden. Het bestaan van dergelijke patronen leidt er vaak toe dat gebruikers onbedoelde, niet-vrijwillige en/of potentieel schadelijke beslissingen nemen met betrekking tot de verwerking van hun persoonsgegevens. De richtsnoeren bevatten een niet-uitputtende lijst van misleidende ontwerppatronen tijdens de levenscyclus van een socialemedia-account (d.w.z. vanaf de aanmeldingsfase tot de sluiting van een socialemedia-account) en geven aan het eind van elk gebruiksscenario een nadere uiteenzetting van de beste praktijken.

Met zijn [richtsnoeren 05/22 over het gebruik van gezichtsherkenningstechnologie \(FRT, facial recognition technology\)](#) op het gebied van rechtshandhaving draagt het EDPB bij aan de voortdurende integratie van FRT op het gebied van rechtshandhaving die valt onder de wetshandavingsrichtlijn en de nationale wetgeving

tot omzetting daarvan. De richtlijnen bieden relevante informatie voor wetgevers op EU- en nationaal niveau, evenals voor rechtshandhavingsautoriteiten bij het implementeren en gebruiken van FRT-systemen. Het toepassingsgebied van de richtsnoeren is beperkt tot FRT. Andere vormen van verwerking van persoonsgegevens op basis van biometrie door rechtshandhavingsautoriteiten, met name wanneer deze op afstand worden verwerkt, kunnen echter vergelijkbare of extra risico's met zich meebrengen voor individuen, groepen en de samenleving.

2.3. LEGISLATIEVE RAADPLEGING

In het kader van de door de Europese Commissie gevraagde raadplegingen over wetgeving stelt het EDPB adviezen vast over kwesties die betrekking hebben op gegevensbescherming in de EU. Wetgevingsadviezen kunnen uitsluitend door het EDPB of gezamenlijk met de EDPS worden vastgesteld. Het jaarverslag bevat de volledige lijst van vastgestelde wetgevingsadviezen.

Een opmerkelijk resultaat van de inspanningen van het EDPB in 2023, dat in het verslag uitvoeriger wordt besproken, is het [gezamenlijk advies 01/2023 met de EDPS over het voorstel voor een verordening tot vastlegging van aanvullende procedureregels met betrekking tot de handhaving van Verordening \(EU\) 2016/679](#). Dit wetgevingsinitiatief volgt het "verlanglijstje" van het EDPB voor 2022.

3. RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN

Het EDPB heeft de zesde jaarlijkse enquête uitgevoerd om zijn activiteiten op grond van artikel 71, lid 2, AVG te beoordelen. De enquête was gericht op de werkzaamheden en resultaten van het EDPB gedurende het jaar, met name de richtsnoeren, de gezamenlijke adviezen en de

raadplegingswerkzaamheden. De enquête werd uitgevoerd om te bepalen in hoeverre de richtsnoeren gebruikt kunnen worden voor de interpretatie van de bepalingen van de AVG en om te bepalen op welke gebieden organisaties en particulieren beter kunnen worden ondersteund bij het navigeren door het EU-kader voor gegevensbescherming. Tot de belangrijkste ondervraagde belanghebbenden behoorden academici op het gebied van gegevensbescherming en privacyrechten, professionals uit het bedrijfsleven en leden van niet-gouvernementele organisaties.

Over het algemeen gaven de ondervraagde belanghebbenden positieve feedback op de richtsnoeren van het EDPB en merkten zij op dat deze een grote praktische waarde bieden doordat zij op alomvattende wijze context bieden voor complexe regelgeving. Belanghebbenden vertrouwen voortdurend op een breed scala aan richtsnoeren dankzij het aanbod van duidelijke voorbeelden die begrijpelijk zijn, zelfs als het primaire werkterrein van de belanghebbenden geen gegevensbescherming is. Om de richtsnoeren verder te verbeteren, werd constructieve feedback gegeven om visualisaties zoals video's in te voeren en zo meer duidelijkheid te verschaffen over de meer technische delen van de richtsnoeren.

4. SAMENWERKING OP HET GEBIED VAN HANDHAVING EN HANDHAVING DOOR DE GEGEVENS-BESCHERMINGS AUTORITEITEN

Nationale gegevensbeschermingsautoriteiten zijn onafhankelijke overheidsinstanties die de consistente toepassing van de wetgeving inzake gegevensbescherming waarborgen. Zij spelen een belangrijke rol bij de bescherming van de rechten van

personen op het gebied van gegevensbescherming, met name door samenwerking en door corrigerende bevoegdheden uit te oefenen. Het EDPB neemt een aantal initiatieven om de samenwerking tussen gegevensbeschermingsautoriteiten op het gebied van handhaving te bevorderen.

4.1. ACTIVITEITEN VAN HET EDPB TER ONDERSTEUNING VAN DE HANDHAVING

Als gecoördineerde handhavingsactie voor 2023 heeft het EDPB "de aanwijzing en de positie van functionarissen voor gegevensbescherming" geselecteerd. In 2023 voerden 25 gegevensbeschermingsautoriteiten in de EER gecoördineerde onderzoeken uit en namen zij contact op met verschillende organisaties, zo ook met individuele functionarissen voor gegevensbescherming, waarbij zij meer dan 17 000 antwoorden ontvingen. De gegevensbeschermingsautoriteiten hebben hun bevindingen geconsolideerd in nationale verslagen, die vervolgens zijn samengevoegd tot een EDPB-verslag, waarin de huidige belemmeringen voor functionarissen voor gegevensbescherming worden opgesomd, samen met een reeks aanbevelingen om hun rol verder te versterken. In het verslag worden de gegevensbeschermingsautoriteiten aangemoedigd om meer bewustmakingsactiviteiten te organiseren en uit te voeren om ervoor te zorgen dat de functionarissen voor gegevensbescherming over voldoende mogelijkheden beschikken.

Bovendien helpt de ondersteunende pool van deskundigen de gegevensbeschermingsautoriteiten bij het vergroten van hun capaciteit om de bescherming van persoonsgegevens te controleren en te handhaven. De ondersteunende pool van deskundigen biedt ondersteuning in de vorm van deskundigheid voor onderzoeken en

handhavingsmaatregelen van gemeenschappelijk belang voor gegevensbeschermingsautoriteiten en verbetert de samenwerking/solidariteit door de sterke punten van de afzonderlijke gegevensbeschermingsautoriteiten te versterken en aan te vullen en tegemoet te komen aan operationele behoeften. Tot nu toe zijn in totaal 13 projecten gelanceerd, waarvan sommige betrekking hebben op AI-gerelateerde kwesties.

In juni 2023 organiseerde het EDPB een bootcamp over website-inspecties, waarbij het verschillende deskundigen van gegevensbeschermingsautoriteiten uitnodigde. Dit evenement was een uitstekende gelegenheid om de nieuwe, in het kader van de ondersteunende pool van deskundigen ontwikkelde website-audittool van het EDPB te gebruiken en te bespreken. Deze audittool is nu als opensourcecode op code.europa.eu gepubliceerd.

In het kader van zijn initiatief inzake de ondersteunende pool van deskundigen heeft het EDPB voor de tweede keer opdracht gegeven tot een thematische casuoverzicht [van de beveiliging van de verwerking en melding van inbreuken op de gegevens](#). Casuoverzichten zijn overzichten van besluiten die in het kader van de éénloketprocedure over een bepaald onderwerp zijn genomen. Het doel van deze overzichten is om de gegevensbeschermingsautoriteiten en het grote publiek, waaronder professionals op het gebied van privacy, inzicht te geven in de besluiten die door de gegevensbeschermingsautoriteiten zijn genomen na grensoverschrijdende samenwerkingsprocedures.

4.2. SAMENWERKING EN COHERENTIE

Een zaak met een grensoverschrijdende component wordt via het IMI in een centrale databank geregistreerd. In totaal zijn er in 2023 1 023 procedures in verband met de éénloketprocedure (artikel 60 AVG) in gang gezet, waarvan 442 definitieve besluiten.

4.3. NATIONALE GEVALLEN MET UITOEFENING VAN CORRIGERENDE BEVOEGDHEDEN

Gegevensbeschermingsautoriteiten beschikken over verschillende onderzoeks-, advies- en corrigerende maatregelen om ervoor te zorgen dat entiteiten in hun land de wetgeving inzake gegevensbescherming correct en consistent toepassen. Deze corrigerende maatregelen omvatten het opleggen van verwerkingsbeperkingen, verbodsbepalingen of boetes.

In 2023 hebben de gegevensbeschermingsautoriteiten gezamenlijk meer dan 1,9 miljard EUR aan boetes opgelegd. In hoofdstuk 5 is een gedetailleerde uitsplitsing van de in 2023 opgelegde boetes te vinden, evenals een niet-uitputtende lijst van nationale handhavingsmaatregelen.

CONTACTGEGEVENS

Postadres

Wiertzstraat 60, 1047 Brussel

Kantooradres

Montoyerstraat 30, 1000 Brussel